Ἔτος Κ' Ἐν Ἀθήναις 13 Ὀκτωβρίου 1907 Ἀριθ. 41

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	ΓΡΑΦΕΙΑ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»
Ἀρχομένη ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἢ Ἰουλίου		ΟΔΟΣ ΚΥΔΑΘΗΝΑΙΩΝ ΑΡΙΘ. 18
Ἐσωτερικοῦ δρ. 6 — Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 10	ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ	*(Παραπλεύρως ὁστυν. τμήματος Πλάκας)*

ΝΑ ΜΗ ΜΟΛΥΝΩΜΕΝ ΤΗΝ ΣΑΡΚΑ ΜΑΣ

Ἡ καθαριότης εἰς τὴν ἐποχήν μας εἶνε περιπόθητος καὶ περιζήτητος. Μόνον διότι συντελεῖ εἰς τὴν ὑγείαν ; Ὄχι. Πολλοὶ δὲν τὴν θέλουν ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιδεικνύουν. Τί νομίζοντες; ὅτι ὁ καθαρὸς εἶνε καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ καθὼς πρέπει. Ἡ καθαριότης; δηλαδὴ ἀνήχθη καὶ εἰς ἓν δίπλωμα εὐγενείας.

Πρέπει νὰ κατακρίνωμεν τοὺς θέλοντας καθαρὰ τὰ ἐνδύματά των, τὰ σώματά των, τοὺς οἴκους των ; Βεβαίως ὄχι. Ὁ Ἀδὰμ δὲν ἐπλάσθη ἀπὸ τὸν Θεὸν λερωμένος, οὔτε ἡ Εὔα ἠκτινοβόλησεν ἐντὸς τοῦ Παραδείσου ρυπαρὰ καὶ ἀκάθαρτος. Καὶ τὴν Παναγίαν τὴν φαντάζεται κανεὶς μὴ καθαράν ; Τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἦτο ἁπλοῦς καὶ ἀπέριττος, ἀλλ' ἀκάθαρτος ὄχι. Διατί τὸ ἴδιον νὰ μὴ θέλωμεν καὶ διὰ τοὺς ἑαυτούς μας ;

Καὶ τώρα δεδόσθω ὅτι ἀγαπῶμεν τὴν καθαριότητα, ὅτι λουόμεθα καὶ νιπτόμεθα καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ὅτι παρουσιαζόμεθα πάντοτε ὁλοκάθαροι καὶ ὑπέρλευκοι. Οὕτω δὲν ἔχομεν ἀκαθαρσίαν τοῦ σώματος. Ἀλλὰ μήπως πάσχομεν ἀπὸ μολυσμὸν τῆς σαρκός ;

Ἡ χαρακτηριστικὴ αὕτη ἔκφρασις εἶνε τοῦ ἀποστόλου Παύλου. «Καθαρίσωμεν, λέγει, ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς **μολυσμοῦ σαρκὸς** καὶ πνεύματος» (Β'. Κορινθ. Ζ'. 1). Τί σημαίνει τοῦτο ; Ἐννοεῖ τάχα τὰς ὑλικὰς ἐκείνας ἀκαθαρσίας, μὲ τὰς ὁποίας κηλιδώνεται τὸ σῶμά μας εἴτε ἀπὸ σκόνην, εἴτε ἀπὸ μελάνην, εἴτε ἀπὸ λάσπην, εἴτε ἀπὸ κάρβουνα, εἴτε ἀπὸ ἄλλην παρομοίαν ἐπιφάνειαν, καὶ ὅπου ὁ καθαρισμὸς ἀπαιτεῖ νερὸν καὶ σάπωνα ;

Ὁ Παῦλος ἐφιστᾷ τὴν προσοχήν μας εἰς ἄλλας ἀκαθαρσίας τῆς σαρκός, πολὺ σοβαρωτέρας ἀπὸ τὰς ἐξωτερικὰς ταύτας καὶ αἰσθητάς. Εἶνε αὗται αἱ ἠθικαί, ἢ ἀκριβέστερον, αἱ ἐκ τῆς προσβολῆς τοῦ ἠθικοῦ νόμου. Καὶ ταύτας θεωρεῖ τόσον σπουδαίας, ὥστε δὲν τὰς ὀνομάζει ἀκαθαρσίαν ἁπλῶς, ἀλλὰ **μολυσμόν.**

Δὲν τρέμεις, ἄνθρωπε, τὴν εὐλογίαν, τὴν χολέραν, τὴν πανώλην, τὸν τῦφον, καὶ τὰς τοιαύτας νόσους ; Ὁ φόβος σου εἶναι τόσος, ὥστε, διὰ νὰ προφυλαχθῇς, ἀναχωρεῖς εἰς ἄλλας πόλεις, ἀναβαίνεις εἰς βουνά, μεταχειρίζεσαι μυρία ἀπολυμαντικὰ μέσα.

Καὶ ὅμως ὅλαι σου αἱ προσπάθειαι αὗται εἶνε μάταιαι, καὶ ὁ κίνδυνος ὁ μέγας σὲ κυκλώνει καὶ σὲ συσφίγγει καὶ σὲ κατέχει, ἐφ' ὅσον δὲν ἐφρόντισες νὰ εἶσαι καθαρὸς καὶ ἀπὸ τοὺς **ἠθικοσωματικοὺς** μολυσμοὺς τῆς σαρκός. Τί ὅτι μία χεὶρ εἶνε **φαινομενικῶς** λευκή, ἁπαλή, ἁβρά, καθαρά ; Τῆς λείπει ἡ **προσωρινὴ** ἀκαθαρσία. Ἀλλὰ μήπως φέρει ἐντός της ἀνεξάλειπτον τὴν **αἰωνίαν** ; Ἐὰν ἐκτύπησε τὸν ἀδύνατον, ἐὰν ἔκλεψεν, ἐὰν ἐνήργησεν ὡς ὄργανον εἰαεδήποτε ἁμαρτίας εἴτε κατὰ ζωῆς, εἴτε κατὰ περιουσίας, εἴτε κατὰ τιμῆς· ἐὰν λ. χ. ἦνε χεὶρ χαρτοπαίκτου, ἀσελγοῦς, πλαστογράφου, ἀπατεῶνος, καλλωπιστοῦ, ἃς ἐναβρύνεται ὅσον θέλει καὶ ἂς καμαρώνῃ καὶ ἂς ἐπιδεικνύῃ τὴν λευκότητα καὶ τὴν κομψότητά της. Τί εἶνε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἤτοι πράγματι καὶ κατ' οὐσίαν ; Ἀλλὰ τί ἄλλο, παρὰ ἀκάθαρτος καὶ μολυσμένη χεὶρ ;

Καὶ ἡ βλὶς ἡ εὔγραμμος, καὶ τὸ χείλη τὰ ῥόδινα, καὶ τὸ μέτωπον τὸ κρινόλευκον, καὶ αἱ παρειαὶ αἱ γαλακτώδεις, καὶ αἱ ἐνδυμασίαι αἱ καλοκεμμέναι, αἱ κομψαί, αἱ καλλιτεχνικῶς ἄμεμπτοι, τί σημαίνουν καὶ τί κέρδος μᾶς δίδουν, ἐὰν ἡ χεὶρ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ μέτωπον ἐπιγράφῃ : **στιγματισμένον,** εἰς τὰ χείλη : **ἠτιμασμένα,** εἰς τὰς παρειάς : **μολυσμέναι,** εἰς τὰ ἐνδύματα : **κηλιδωμένα ;** Διότι οἱ ἀνήθικοι ἄνθρωποι, ὅσοι δὲν σέβονται τὴν τιμήν των, ὅσοι οἰστρηλατοῦνται ἀπὸ τὴν ἡδονήν, ὅσοι δουλεύουν εἰς τὴν ἁρπαγήν, ὅσοι ἀποζοῦν ἢ πλουτοῦν ἀπὸ τὴν ἀνομίαν καὶ τὸν δόλον, τί ἄλλο κάμνουν παρὰ νὰ μολύνωνται καὶ νὰ στιγματίζωνται μὲ μολυσμούς, τοὺς ὁποίους δὲν ἐξαλείφουν ὅλοι οἱ ὠκεανοὶ καὶ ὅλα τὰ μυρωδικά, μὲ στίγματα, τὰ ὁποῖα, χαραγμένα βαθύτερα παρὰ ἐν ηὐλακώνοντο μὲ πεπυρακτωμένον σίδηρον, θὰ μένουν εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ νὰ κραυγάζουν : **ἴδοὺ ὁ διὰ παντὸς ἀκάθαρτος, ὁ παντοτεινὰ στιγματισμένος καὶ ἄτιμος ;**

Νέε, ὁ ὁποῖος τόσον ζητεῖς τὴν σωματικήν σου καθαριότητα. Κόρη, ἡ ὁποία τόσον ποθεῖς τὴν ἐξωτερικήν σου εὐπρέπειαν. Οἰκοκυρά, ἡ ὁποία δὲν ἀνέχεσαι τὴν παραμι-

κρὰν λέραν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ τελευταίου δωματίου σου. Γύναι, ἡ ὁποία θέλεις τὸν ἄνδρα σου νὰ λάμπῃ εἰς τὰ ἐνδύματά του. Σύζυγε, ὁ ὁποῖος ἐπιθυμεῖς νὰ καμαρώνῃς τὴν εὐπρέπειαν τῆς γυναικός σου : προσέξατε. Εἶνε καθαρὸν τὸ ἐξωτερικόν σας. Ἀλλὰ τί τὸ ὄφελος, ἐάν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Παύλου, ἦνε μολυσμένη ἡ σάρξ σας ;

Γνωρίζετε μερικοὺς παραδοξοκαθαρούς. Ἀπ' ἔξω, τὰ φορέματα, ἐξαιρέτως εὐπρεπῆ. Ἀλλ' ὑπ' αὐτὰ τὸ σῶμά των ὄζει. Καὶ ὅταν σᾶς πλησιάσουν, ἡ αἴσθησις τῆς μύτης, διεγείρουσα τὴν φρίκην, κατέστρεψε τὴν εὐάρεστον ἀπὸ μακρὰν ἐντύπωσιν τοῦ ὀφθαλμοῦ. Λέγονται πλέον οὗτοι καθαροί ; Τοὺς φεύγεις, ὡς ἐὰν ἦσαν **κινούμενα πτώματα.**

Οὕτω τί ὠφελεῖ τὸ σῶμα τὸ φαινομενικῶς καθαρόν ; Ἐὰν φέρῃ ἐπάνω του τὸν μολυσμὸν τῆς ἀνομίας καὶ τῆς ἀνηθικότητος, ματαίως ὁ κάτοχός του θὰ καμαρώνῃ. Τὸ κριτήριον τοῦ Θεοῦ θέλει τὸν κάμει μίαν ἡμέραν νὰ συνέλθῃ. Καὶ τότε θ' ἀκούσῃ τὸ τρομερὸν ἐκεῖνο : **Διὰ πάντοτε στιγματισμένος !**

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀριθ. 735

ΔΑΜΙΑΝΟΣ ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἡ Μετριότης Ἡμῶν τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν πρὸς τὴν Ἁγιωτάτην τῶν Ἐκκλησιῶν Μητέρα εὐλάβειαν καὶ στοργὴν ἀμείβοντες καὶ ἐνισχύοντες τοῦ Ἐλλογιμωτάτου καὶ ἀγαπητοῦ ἡμῶν κατὰ πνεῦμα υἱοῦ κυρ. **Μιχαὴλ Ἰ. Γαλανοῦ** *Διευθυντοῦ τῆς «Ἀναπλάσεως» δωρούμεθ' αὐτῷ τιμῆμα γνήσιον τοῦ Τιμίου Ξύλου τοῦ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ, ἐφ' οὗ ὑψωθεὶς ὁ Θεάνθρωπος τὴν σωτηρίαν ἡμῶν ἐθαυματούργησεν, ἐντεθησαυρισμένον ἐν χρυσῷ Σταυρῷ, ὃν καθ' Ἡμετέραν ἐπευλογίαν δικαιοῦται φέρειν ἐπὶ τῷ στήθει ἀνηρτημένον, ὡς* **Σταυροφόρος** *τοῦ Παναγίου Τάφου, εἰς ἁγιασμόν, ἀντίληψιν καὶ σκέπην κατὰ παντὸς ἐναντίου συμπτώματος.*

Εἰς πίστωσιν οὖν τούτων καὶ βεβαίωσιν ἀπολέλυται τῇ αὐτοῦ Ἐλλογιμότητι τόδε τὸ ἐνυπόγραφον καὶ ἐνσφράγιστον Πατριαρχικὸν Γράμμα.

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ πόλει Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ Αὐγούστου ιη'.

† ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΔΑΜΙΑΝΟΣ ἀποφαίνεται

Ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἀναπλάσεως» ἐκφράζει καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων τὰς εὐλαβεῖς εὐχαριστίας του πρὸς τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων ΔΑΜΙΑΝΟΝ, ὅστις τόσον πατρικῶς ἤμειψε ταπεινὴν πνευματικὴν ἐργασίαν, ἧς μόνον ἴσως ἐφόδιον εἶνε ἡ πιστὴ καὶ εἰλικρινὴς αὐτῆς ἐπιτέλεσις.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

"ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΣ

Αἱ τρεῖς μεγάλαι κωμοπόλεις.

Αἱ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας γενόμεναι δύο ὁμιλίαι καθ' ἑκάστην ἡμέραν εἰς τὰς τρεῖς μεγάλας κωμοπόλεις, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τοῦ Ἁγίου Λαυρεντίου καὶ τῆς Δράκειας, σωματικῶς μὲν μὲ εἶχον κουράσει, ἀλλὰ ψυχικῶς μὲ εἶχον παρὰ πολὺ ἐνισχύσῃ, διότι τῶν μερῶν αὐτῶν αἱ οἰκίαι εἶνε συγκεντρωμέναι καὶ ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων πολύς, ἑπομένως καὶ αἱ συναθροίσεις πυκναί. Πλὴν δὲ τούτου εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἠθικοῦ μου συνετέλεσε καὶ τὸ περιβάλλον ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς, ἤτοι ὁ σχετικὸς διάκοσμος, αἱ περιβολαὶ τῶν ἱερέων καὶ τὸ ἐν γένει εὐπρόσωπον τῶν ἱερῶν βημάτων.

Καὶ εἰς τὰς τρεῖς κωμοπόλεις αἱ πρωιναὶ ὁμιλίαι κατὰ εὐτυχῆ σύμπτωσιν ἐγένοντο μὲ θείας ἱερουργίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας πολὺ εὐχαριστήθην, διότι καὶ ψάλτας καλλιφώνους ἔχουσι καὶ ἱερεῖς μὲ ἱεροπρέπειαν ἀνάλογον. Ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν τοῦ Πηλίου καὶ τῶν δυτικῶν τούτων συμβαίνει ἐκ τῆς ἐλλείψεως συγκοινωνίας καὶ εὐφορίας εἰς τὰ ἀνατολικὰ μέρη, τῶν ὁποίων δὲν στεροῦνται τὰ δυτικά. Πρὸς τούτοις μέγιστα κακὰ προσγίνονται ἐκ τῶν κομματικῶν διαιρέσεων, αἵτινες καταθλίβουσι πλειότερον τοὺς ἀνατολικοὺς δήμους.

Αἱ εἰρημέναι τρεῖς κωμοπόλεις κατ' εὐτυχίαν των, τὴν ὁποίαν οἱ πολλοὶ ἴσως δὲν νοοῦσι, δὲν ἔχουσιν ἐντὸς των τὰ κέντρα τῶν διαιρέσεων, δηλαδὴ τὰς δημαρχιακὰς ἕδρας, αἱ ὁποῖαι, ἀντὶ νὰ χρησιμεύωσιν ὡς κοινὰ πατρικὰ σπίτια εἰς λύσιν τῶν διαφορῶν καὶ σύνδεσμον τῶν πολιτῶν μεταξύ των πρὸς μόρφωσιν καλῶν δημοτῶν καὶ χρηστῶν πολιτῶν, κατὰ τὸ πλεῖστον ἤ, μᾶλλον εἰπεῖν, κατὰ τὸ ὅλον σήμερον χρησιμεύουσιν ὡς κέντρα ἐκλογικῶν ἐνεργειῶν.

Αἱ ὡς ἄνω τρεῖς κωμοπόλεις, πλὴν τοῦ ὅτι ἔχουσι μακρὰν ἀφ'ἑαυτῶν τὴν δημοτικὴν ἕδραν κειμένην εἰς Λεχώνια, πρὸς τὴν παραλίαν, καὶ ηὐτύχησαν νὰ ἔχωσιν ἐπανειλημμένως ἕνα δήμαρχον οὐχὶ στενοκέφαλον καὶ κατεψηγμένον τὴν ψυχὴν ἀπὸ τὸν κομματισμόν, ἀλλ' ἄνθρωπον, τοῦ ὁποίου ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδία χωροῦσιν ὅλους τοὺς δημότας του, οἵτινες τῷ ἀντ αποδίδουσι τὰ ἴσα διὰ τῆς ἀμερίστου ἀγάπης των. Τὸν ἐν λόγῳ δήμαρχον κ. Παπαποστόλου δὲν ἐγνώρισα εἰς τὸν τόπον, διότι δὲν εἶχεν ἀναβῇ εἰς Δράκειαν, τὴν ἰδιαιτέραν του πατρίδα, ὅταν ἐγὼ ἤμην ἐκεῖ· παντοῦ ὅμως, καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ δήμου του, ἤκουσα ἀγαθὰ περὶ αὐτοῦ. Μετὰ δὲ τὴν περιοδείαν μου ταξειδεύων ἀπὸ Βόλου εἰς Πειραιᾶ ἐγνώρισα αὐτὸν ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ συνταξειδεύοντα καὶ πολὺ τὸν ἐξετίμησα διὰ τὸν μεμετρημένον χαρακτῆρά του καὶ διὰ τὸ πρᾷον καὶ τὸ συνετὸν τοῦ ἤθους του.

Μετάβασις εἰς Πορταριὰν καὶ Μακρυνίτσαν.

Τὴν 11 Αὐγούστου μ. μ. ἡμέραν Σαββάτον ἐγκατέλιπον τὴν ὡραίαν κωμόπολιν Δράκειαν ἀποχαιρετήσας τοὺς ἐκεῖ ἐξόχους φίλους, ἤτοι τὸν πολυσέβαστον γέροντα πρωτοσύγγελον κ. Γαβριὴλ καὶ τοὺς λοιποὺς συναδέλφους ἱερεῖς, τοὺς κ.κ. Ἰωάννην Εὐαγγελίδην καὶ Γεώργιον Ζαχαρίαν μετὰ τῶν σεβ. οἰκογενειῶν των καὶ τὸν λαόν, ὅστις μοὶ ηὐχήθη τὸ κατευόδιον

Εἰς Πορταριὰν ἔφθασα μετὰ τὴν θην μ. μ. καὶ δὲν ὑπῆρχε χρόνος πρὸς ἑσπερινὴν συγκέντρωσιν, τοῦθ' ὅπερ μὲ ἐστενοχώρησεν· ἀλλ' ἀπέβη ἡ δυσκολία αὕτη πρὸς καλόν· διότι, διὰ νὰ γνωρίσῃ τις τὴν πνευματικὴν κατάστασιν ἑνὸς τόπου, πρέπει νὰ ἴδῃ ἐὰν θρησκεύεται φοιτῶν εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς τὰς τεταγμένας ἡμέρας καὶ ὥρας ὅταν ὅμως ὁ ἱεροκήρυξ δι' ἐκτάκτου προσκλήσεως καὶ συγκεντρώσεως τοὺς ἀφυπνίσῃ διὰ μιᾶς ὁμιλίας, ἑπόμενον εἶνε νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸν ναὸν τὴν ἑπομένην, ὅταν εἶνε ἑορτή, καὶ τοιουτοτρόπως δὲν δύναται νὰ διακρίνῃ ἂν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἔχουσιν ἢ δὲν ἔχουσι ζῆλον θρησκευτικόν.

Τὴν ἑκομένην πρωΐαν τῆς Κυριακῆς ὁ κόσμος ἔλαμπε διὰ τῆς ἀπουσίας του ἀπὸ τὸν καλὸν καὶ εὐρύχωρον ἱερὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Καὶ ἐκεῖνοι δὲ οἱ ὁποῖοι εὑρίσκοντο ἐκεῖ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἦσαν ἐκ τῶν ὁμογενῶν, οἵτινες παραθερίζουσι συνήθως ἐν Πορταριᾷ. Ἡ γενομένη μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς θείας λειτουργίας ὁμιλία ἦτο βραχεῖα, περιεστράφη δὲ εἰς τὴν κατάδηλον θρησκευτικὴν ψυχρότητα τοῦ τόπου, καὶ κατεδείχθησαν τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης θρησκευτικῆς οὐδετερότητος, ἐδηλώθη δ' ὅτι θὰ ἐγίνετο δευτέρα ὁμιλία τὸ ἑσπέρας εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῶν Ταξιαρχῶν, ἔνθα ὑπάρχει ἡ ἐξοχικὴ καὶ θεαματικωτάτη πλατεῖα τοῦ τόπου πληρουμένη τὸ θέρος μ. μ. περιπατητῶν καὶ μάλιστα κατὰ τὰς ἑορτάς.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας ὁ γνωστὸς ἔγκριτος ὁμογενὴς κ. Ἀλέξιος Ἀθανασάκης μὲ ἐφιλοξένησεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ἔνθα ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ γνωρίσω τὸν ἀξιότιμον κ. Δημήτριον Ἀξελὸν ἀδελφὸν τῆς σεβαστῆς συζύγου τοῦ κ. Ἀθανασάκη καὶ τὸν φιλοξενούμενον καλὸν δικηγόρον ἀξιότιμον κ. Σακελλαριάδην.

Μὲ πλείστην μου εὐχαρίστησιν ἤκουσα ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Ἀθανασάκη τὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου ἄριστα ἀνατεθραμμένα τέκνα αὐτοῦ ἀπαγγέλλοντα αὐτοσχεδίους προσευχὰς εἰς τὸν Ὕψιστον κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τῆς τραπέζης. Ἔχων δὲ κατὰ νοῦν τὴν συνήθη εἰκόνα τοῦ σεσαλευμένου καὶ πλανώδους ὕφους τῶν υἱῶν τῶν πλείστων πλουσίων καὶ καθαρῶν τὸ σεμνόν, τὸ ἥρεμον, τὸ ἀξιοπρεπὲς καὶ πράγματι ἀριστοκρατικὸν τῶν τέκνων τοῦ φιλοξενοῦντός με, ἐμακάρισα κατ' ἐμαυτὸν τὰ τέκνα αὐτοῦ καὶ τοὺς γονεῖς των, οἵτινες ὑπὲρ τὸν ὑλικὸν πλοῦτον θέτουσι τὸν πλοῦτον τῆς ἀρετῆς ἐν τῇ κατὰ Χριστὸν ζωῇ.

Ἡ μετὰ τοῦ κ. Ἀθανασάκη καὶ τῆς χριστιανικῆς οἰκογενείας του εὐτυχὴς γνωριμία μου καὶ ἀναστροφὴ ἐπὶ μᾶλλον ἐνίσχυσεν ἐν ἐμοὶ τὴν πεποίθησιν, ὅτι τότε μόνον ἡ δύναμις τοῦ πλούτου διαστρέφει καὶ διαφθείρει τοὺς κατόχους του καὶ δὲν ἀποβαίνει πρὸς τοὺς ἄλλους ἀγαθοποιός, ὅταν δὲν κανονίζηται ἀπὸ ἐσωτερικὴν ἠθικὴν δύναμιν. Εἰς τοὺς πλουσίους Χριστιανοὺς ἄνδρας παρετήρησα ἐταστικῶς ὅτι δὲν ὑπάρχει ὁ ἐκ τοῦ πλούτου ἐπηρεασμός, ὁ ἐκδηλούμενος εἰς κόμπον καὶ τραχύτητα, τοὐναντίον δὲ ὑπάρχει ἀδιαλώβητος ὁ καλὸς χαρακτὴρ τῆς πραότητος, τῆς ἐπιεικείας καὶ τῆς φιλανθρωπίας, τὸν ὁποῖον τορνεύει ἡ ἠθικὴ δύναμις τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Μετάβασις εἰς Μακρυνίτσαν καὶ ἐπιστροφὴ πάλιν εἰς Πορταριάν.

Ἀφοῦ ἐγευματίσαμεν ἐν Πορταριᾷ τῇ 2 1)2 μ. μ. τῆς 12 Αὐγούστου μετέβημεν εἰς Μακρυνίτσαν, ἔνθα ὡμιλήσαμεν τὴν 4—5 καὶ ἀνεχωρήσαμεν ἀμέσως διὰ τὴν Πορταριὰν κατευθυνθέντες εἰς τὴν πλατεῖαν τῶν Ταξιαρχῶν ὅπου πυκνότατον πλῆθος εἶχε συγκεντρωθῇ, συμφώνως μὲ τὴν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ προωινὴν γνωστοποίησίν μου ὅτι θὰ ὡμίλουν τὸ ἑσπέρας εἰς τὴν πλατεῖαν, ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι ἀφῆκαν τὴν ἐκκλησίαν. Προσέτι δὲ ὁ κ. Ἀθανασάκης, οἱ αἰδεσ. ἱερεῖς, ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ εἰς πᾶν καλὸν προθυμότατος κ. Πολυχρονίδης εἶχον φροντίσει, ὅπως κατὰ τὴν ὥραν τῆς ὁμιλίας 6 μ.μ. ἠχήσωσιν οἱ κώδωνες πάντων τῶν ναῶν, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐγένετο. Ὅ,τι ἐγένετο τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνο βεβαίως θὰ μένῃ ἀλησμόνητον· ἀλλ' οὐδὲν καλὸν ἄνευ κόπου καὶ θυσίας· ἡ φωνή μου ἔπαθεν, οὕτως εἰπεῖν, παρακράτησιν καὶ ἐκ τῆς καταπονήσεως τῶν τριῶν ὁμιλιῶν καὶ ἀπὸ ἓν ποτήριον ὕδατος τῆς Μακρυνίτσης κατάψυχρον.

ἀρχ. Π. Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗΣ

Ο ΓΑΜΟΣ

«Θεοῦ νομοθετοῦντος ὁ γάμος ἰδρύθη».
(Χρυσ. ΜΖ 495).

Κατὰ πάσας σχεδὸν τὰς ἱστορικὰς περιόδους τὰς συμπληρωθείσας πρὶν ἐν τῷ κόσμῳ ἐνανθρωπήσῃ ὁ Θεός, ἡ ἠθικὴ τοῦ γάμου ὑπόστασις εὑρίσκεται εἰς ἀπρεπὲς ἐπίπεδον κτηνώδους ἀπολαύσεως ἄνευ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ ἠθικοῦ αὐτοῦ προορισμοῦ. Ὁ ἀναδιφῶν τὰς ἱστορικὰς δέλτους τῶν ἀνατολικῶν ἰδίως λαῶν ἰλιγγιᾷ πρὸ τοῦ μεγέθους τῆς αἰσχρουργίας καὶ κτηνωδίας, ἐξ ὧν ὁ ἄνθρωπος κατέπιπτεν ἐκ τῆς θείας αὐτοῦ περιωπῆς εἰς ὁμοίωσιν τοῖς κτήνεσιν, ἐκ τῆς πνευματικῆς ζωῆς εἰς τὸν ἠθικὸν θάνατον. Ὁ ἄνθρωπος τότε καταμολύνων τὴν ἰδεώδη καὶ ὑψηλὴν αὐτοῦ ἀποτύπωσιν καὶ τὴν πρὸς τὸ νοεῖν καὶ εἰδέναι ταὐτοῦ τάσιν μεταστρέφων, ἐκηλιδοῦτο καὶ ἐρρυπαίνετο εἰς φρικώδεις αἱμομιξίας, εἰς πολυανδρίας καὶ εἰς πᾶσαν ζωώδη καὶ χαμερπῆ ἀπόλαυσιν.

Ἐν Περσίᾳ, ἐν ταῖς προσδιωρισμέναις ἑορταῖς τοῦ Ἀδώνιδος καὶ τῆς Κυβέλης, γυναῖκες καὶ καὶ ἄνδρες ἐν ὑπαίθρῳ

δημοσίᾳ ἠκολάσταινον, καὶ οἱ Μοσύνοικοι οἱ παρὰ τὴν Τραπεζοῦντα ἀναφανδὸν αἰσχρουργοῦσιν· οἱ Ἰρλανδοὶ ἐρωτεύονται τὰς μητέρας των, εἰς τὰς Βακχικὰς ἐν Ἑλλάδι πανηγύρεις ἀνήκουστα διεπράττοντο ὄργια, καὶ αἱ ἱέρειαι τῆς ἐν Κορίνθῳ Ἀφροδίτης, ὑπὲρ τὰς χιλίας οὖσαι, ἡμιλλῶντο εἰς τὴν διὰ τῆς ἐρωτοτροπίας καὶ τῆς θελκτικῆς τέχνης ἀπογύμνωσιν τῶν ξένων. Ἐν Καππαδοκίᾳ, ἐν τοῖς ναοῖς τῆς Ἀρτέμιδος, αἱ θυγατέρες καὶ αἱ δοῦλαι ἐπορνεύοντο ἵνα εἶτα ὑπανδρευθῶσι, καὶ αἱ Αἰγύπτιαι συνουσιάζοντο μὲ τοὺς τράγους· «ὅθι τράγοι γυναιξὶ μίσγονται» κατά τε τὸν Πίνδαρον, τὸν Στράβωνα καὶ τὸν Πλούταρχον.

Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησι καὶ ἐν ὡρισμέναις περιόδοις ἀναφαίνεται ἡ μονογαμία· ἀλλὰ καὶ ταύτης ἡ ἠθικὴ ἔννοια ἀμφισβητεῖται, ἀντιφάσεις δὲ παρουσιάζονται ἐν πολλοῖς. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Δημοσθένους διαβαθμίζεται ὁ οἰκιακὸς βίος τοῦ ἀνδρὸς ἄλλοτε μεταξὺ τῆς νομίμου γυναικὸς καὶ ἄλλοτε μεταξὺ ἑταιρῶν καὶ παλλακῶν· ἀτὰς μὲν ἑταίρας ἡδονῆς ἕνεκ' ἔχομεν, τὰς δὲ παλλακὰς τῆς καθ' ἡμέραν τοῦ σώματος θεραπείας, τὰς δὲ γυναῖκας τοῦ παιδοποιεῖσθαι γνησίως καὶ τῶν ἔνδον φύλακα πιστόν» (Δημοσθ. κατὰ Ν. παρ. 122). Παρὰ τῷ Πλουτάρχῳ περίεσώθησαν θρῦλοι ὅτι ψήφισμα Ἀθηναϊκὸν ἐπέτρεπε τὴν πολυγαμίαν πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν καταστροφῶν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ὁ δὲ Λυκοῦργος καὶ ὁ Πλάτων ἐπέτρεπον τὴν κοινογαμίαν· ἀκοινὰς ἔχειν τὰς κτήσεις καὶ τὰς γυναῖκας κοινάς».

Ἡ ἐν τῇ μονογαμίᾳ ἠθικὴ σχέσις παρ' Ἕλλησι καὶ Ρωμαίοις σκοπὸν εἶχε τὴν γέννησιν τρίτου, καὶ τούτου μὴ πραγματουμένου, ὁ ἠθικὸς τοῦ γάμου δεσμὸς ἐλύετο. Ἀλλὰ κατὰ τὸ τέλος τῆς δημοκρατίας ἐξηλείφθη τέλεον πᾶσα ἠθικὴ ἐν τῷ γάμῳ σχέσις καὶ ἐν παντὶ κοινωνικῷ στρώματι ἐπεκράτησεν ἡ μοιχεία καὶ αἱμομιξία καὶ ἄλλαι σχέσεις, τὰς φαύλας ὀρέξεις ὑπηρετοῦσαι. Ἡ γυνὴ ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ ἐθεωρεῖτο ὡς πολύτιμος τοῦ ἀνδρὸς πλοῦτος, ἐφ' ἧς ἐκυριάρχει καὶ διὰ χρησικτησίας ἐνώπιον μαρτύρων ἀπέκτα τήν τε κατοχὴν καὶ νομὴν αὐτῆς, ἦτο δὲ ἀναξία προσωπικῆς ὑποστάσεως, δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων καὶ ἐστερεῖτο τοῦ συνειδότος καὶ τῆς τιμῆς.

Τοιαύτη ἐν τῇ οἰκουμένῃ ἐπεκράτει ἀθεμιτουργία ὡς πρὸς τὴν ἕνωσιν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς καὶ τοιοῦτον πέλαγος ἐξαχρειώσεως κατερρύπαινε τὴν ἀνθρωπότητα.

Αἱ ἐθνικαὶ θρησκεῖαι ἐξηντλημέναι καὶ ἐξατμιζόμεναι ἐν τῷ ζοφώδει σκότει τῆς πλάνης καὶ τῆς ἀπάτης, διηυκόλυνον διὰ τοῦ παραδείγματος τὴν ἀπόλαυσιν καὶ τὴν ἀπεμπόλησιν παντὸς ἠθικοῦ διδάγματος.

Οἱ διάφοροι ἐμπνευσμένοι διδάσκαλοι ἐν τῇ αὐξανούσῃ ταύτῃ ἀκολασίᾳ προεῖπον τὴν ἀνάστασιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους διὰ τῆς θείας ἐπιφοιτήσεως, τὸν σπερματικὸν ἔχοντες λόγον. «Καθεύδοντες διατελεῖτε ἂν εἰμή τινα ἄλλον ἐπιπέμψειεν ὁ θεὸς κηδόμενος ὑμῶν» ἔλεγεν ὁ Σωκράτης.

Καὶ ἡ θεία αὕτη ἐπιφοίτησις, ἣν θεόπνευστος πλειὰς φιλοσόφων καὶ προφητῶν προκατήγγειλεν, ἀνεφάνη ἐκ τοῦ οἴκου Δαβίδ, ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου καὶ ὁ λόγος ἐγένετο σάρξ

Ἠκούσθη τότε τὸ θεόρρητον κήρυγμα τὸ ἐξαγγέλλον τὴν κοινὴν ἀγάπην καὶ ἰσότητα, ὅπερ κατέστησε τὴν γυναῖκα ἀνταξίαν τῆς θείας δημιουργίας καὶ ἰσότιμον τοῦ ἀνδρός. «Οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ, πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

Τὸ κήρυγμα τοῦτο τοῦ ἐναθρωπήσαντος Θεοῦ ἐδίδαξε τὸν ἠθικὸν τοῦ γάμου σύνδεσμον διὰ τῆς μονογαμίας, ἥτις πληροῖ τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς τοῦ πληθυσμοῦ αὐξήσεως καὶ διὰ τῆς ἠθικῆς τῆς οἰκογενείας ὑποστάσεως. Αὕτη ἐστὶ τὸ ἔρεισμα καὶ ἡ ἀρραγὴς βάσις πάσης κοινωνίας, ἡ ῥίζα πασῶν τῶν ἠθικῶν τοῦ βίου σχέσεων. Διότι ὁ ἄνθρωπος μόνος δὲν ἀποτελεῖ πλήρη ὑντότητα, δὲν πληροῖ τὸν σκοπὸν τῆς ζωῆς, ὅστις πραγματοῦται διὰ τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογενείας.

Ὡς τοιαύτη ἠθικὴ ἀφετηρία ὁ γάμος ἀπετέλεσε μέλημα τῆς Ἐκκλησίας ἐκ τῶν πρώτων χρόνων, ἀφοῦ ὁ Κύριος ἐν τῷ κόσμῳ ἐν γάμῳ ἐποιήσατο τὰς ἀπαρχὰς τῶν σημείων αὐτοῦ ἐν Κανᾷ (Ἰω. Α. 11), καὶ μὲ γάμον ἐξωμοίωσε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν (Ματ. ΚΒ'. — 2' καὶ μὲ γάμου ἔνδυμα παρέβαλε τὴν ἀρετὴν τῶν ἀνθρώπων (Ματ. κβ' 11), καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ γάμου μνείαν ποιεῖται παραδειγματικὴν (Λουκ. 12—36). Μυστήριον δὲ ὁ Παῦλος καλεῖ τὸν γάμον· «τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν.» (Ἐφ. Ἑ.—1). καὶ οἱ μετέπειτα θεῖοι πατέρες ὕμνησαν τὸν κατὰ Θεὸν γάμον, Ἰγνάτιος, Τερτυλλιανός, Βασίλειος, Γρηγόριος, Ἀμβρόσιος, Αὐγουστῖνος καὶ ἄλλοι ἀπολογηταί.

Οὕτω λοιπὸν τοῦ γάμου ὡς ἱεροῦ δεσμοῦ μνημονευομένου, ἱερολογεῖτο οὗτος ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὡς θεία τελετὴ καὶ στέψις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εὐλογουμένη.

Μαρτυροῦσι περὶ τούτου τῶν θεοφόρων πατέρων αἱ γραφαὶ ἐκ παλαιοτάτων χρόνων καὶ αὐτοκρατόρων διατάγματα. Ὁ ἱερὸς Ἰγνάτιος ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας κατὰ τὸν πρῶτον αἰῶνα μνημονεύει ἐν ἐπιστολῇ πρὸς Πολύκαρπον «μετὰ γνώμης τοῦ ἐπισκόπου τὴν ἕνωσιν ποιεῖσθαι, ἵνα ὁ γάμος ᾖ κατὰ Θεὸν καὶ μὴ κατ' ἐπιθυμίαν». Καὶ ὁ Τερτυλλιανὸς ὡς μοιχείαν ἐθεώρει τὸν μὴ εὐλογηθέντα γάμον. Ἀναστάσιος ὁ Α'. (491) προσδιώρισε τὴν ἱερολογίαν πρὸς τὸ παιδοποιεῖσθαι, καὶ τοιαύτην ἱερολογίαν ἐποιήσατο ὁ Μαυρίκιος μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Τιβερίου, καὶ ὁ Ἡρακλειος κατὰ τὸν ἕκτον αἰῶνα. Ὁ Ἰουστινιανὸς ἐν τῇ ΟΔ' νεαρᾷ νομοθετήσας περὶ γάμου δὲν ἐπιβάλλει τὴν ἱερολογίαν, ἀναφέρει δὲ μόνον ὡρισμένας κοινωνικὰς τάξεις, εἰς ἃς ἐπέβαλε τὴν ἐν ἐκκλησίᾳ τέλεσιν τοῦ γάμου, ἐν τῇ κατόπιν ὅμως νεαρᾷ (ρλα') ὡρίσατο αὖνα τοὺς κανόνας τῆς ἐκκλησίας τάξιν νόμου ἐπέχειν». Ὑπῆρχον δὲ τότε κανόνες τῆς Ἐκκλησίας διακελεύοντες περὶ τοῦ γάμου οὓς ἀποδέχεται ὁ Ἰουστινιανὸς διὰ τῆς μνησθείσης νεαρᾶς καὶ δι' ἑτέρας καταδικάζει τὰς ἀνέδην μίξεις. Καὶ ἕως τότε μὲν ἡ ἱερολογία αὕτη δὲν ἀπετέλει τὸ τῆς γνωστοποιήσεως καὶ φανερώσεως μέσον, οὐδὲ ἦτο τῆς νομιμότητος προσόν. Ταῦτα ἐξηρτῶντο ἐκ τῆς ἀμοιβαίας

διαγνώμης τῶν νυμφευομένων (solus consensus), ἡ δὲ εὐλογία ἐνεῖχε τὴν ἱερότητα καὶ τὸ ἄλυτον.

Ἡ ἱερολογία ὡς μέσον κυρώσεως ἐνομοθετήθη ὑπὸ Λέοντος τοῦ σοφοῦ (Νεαρ. 89), κατὰ τὰ μέσα τοῦ ἐνάτου αἰῶνος, ὅπερ συνεπλήρωσεν Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς (νεαρ. 24) ὡς πρὸς τοὺς δούλους, τούτους δὲ ἠκολούθησεν ὁ πατριάρχης Μιχαὴλ τῷ 1213 καὶ Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος τῷ 1306) νεαρ. 26).

Πρὶν ὅμως τούτων καὶ οἱ Δυτικοὶ ὥρισαν ἱερολογίαν κατὰ τὸν Θ' αἰῶνα, ἣν συνεπλήρωσεν ἡ δ' ἐν Λατεραλῳ σύνοδος τῷ 1215 καὶ ἡ ἐν Τριδέντῳ τῷ 1563. Ἡ ἱερολογία ἀπετέλεσε τὸ σπουδαιότατον τῆς δημοσιότητος τοῦ γάμου μέσον, ὡς οἱ ἀρχαῖοι εἶχον τὰ πρὸς νομιμοποίησιν γαμήλια συμπόσια.

Κατὰ ταῦτα ἐκ τῶν παλαιοτάτων χρόνων ὁ χριστιανισμὸς ὑπέλαβε τὸν γάμον ὡς μυστήριον, ἀφοῦ ὁ Χριστὸς συμβολικῶς παρίσταται ὡς νυμφίος, ἡ δὲ Ἐκκλησία περιέβαλε μὲ τὰς πνευματικὰς αὐτῆς μερίμνας τὴν τοιαύτην σύνοδον ἐξ ἀρχῆς νομοθετήσασα πρὸς τελείαν ἐν τῷ γάμῳ διὰ παντὸς συγκλήρωσιν, πρὸς σύζευξιν ἁρμονικήν, ὑγιᾶ καὶ πανευφρόσυνον.

Ἀλλ' ὁ γάμος ὡς θεσμὸς δημοσίας τάξεως ἀφορᾷ ἐν πολλοῖς καὶ τὴν Πολιτείαν, ἥτις λόγῳ τοῦ κοινωνικοῦ συμφέροντος συνέπραξε πάντοτε μετὰ τῆς Ἐκκλησίας εἰς καθορισμὸν τῶν θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν προϋποθέσεων πρὸς κατάρτισιν ἐγκύρου γάμου, ἐξ οὗ δυνατὸν νὰ προέλθωσιν ἡ τῶν τέκνων γνησιότης, ἡ πατρικὴ ἐξουσία καὶ τὰ λοιπὰ παρομαρτοῦντα περιουσιακὰ καὶ ἠθικὰ ζητήματα.

Ἡ τοιαύτη σύμπραξις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας παρατηρεῖται ἐξ ἀρχαίας ἐποχῆς, πᾶσα δὲ τῆς Πολιτείας παρασπονδία ἐπετιμήθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ σὺν ἄλλοις πολλοῖς μαρτυρεῖται ὅτι ὁ Πατριάρχης Νικόλαος ἤλεγξε Λέοντα τὸν σοφὸν τέταρτον συνάψαντα γάμον. Διότι πᾶσα τῆς Ἐκκλησίας ἡ φροντὶς καὶ ἡ μέριμνα ἐπὶ τοῦ γάμου ἀποβλέπει πρὸς τὸ κοινωνικὸν ἀγαθόν, πρὸς τὴν τῆς οἰκογενείας ἑδραίωσιν, ἐξ ἧς ἡ τῆς Πολιτείας εὐημερία, καὶ πρὸς ἀσκανδάλιστον τῶν ἀτόμων διαβίωσιν.

(Ἕπεται τὸ τέλος).

ΑΡΧ. ΙΕΖΕΚΙΗΛ ΒΕΛΑΝΙΔΙΩΤΗΣ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ
ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΥΠΟ

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΛΑΝΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Κείμενον.

«Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλά, λέγων ὅτι τὸ θυγατρίόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὅπως σωθῇ καὶ ζήσεται. Καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν». (21 – 24).

Συντομος ἑρμηνεία.

Ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν παραλίαν τῶν Γεργέσων ὁ Ἰησοῦς μὲ τὸ πλοῖον ἐπέστρεψε πάλιν ἀντικρὺ εἰς τὴν πρὸς τὴν Καπερναοὺμ ὄχθην τῆς Τιβεριάδος λίμνης. Μόλις δὲ τὸν εἶδον, διεδόθη ἡ εἴδησις, καὶ συνήχθη πολὺς λαὸς πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν παραθαλασσίαν, ὅπου ἐδίδασκε. Καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων, διασχίζων τὸ πλῆθος, ἤρχετο πρὸς τὸν Ἰησοῦν εἷς ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας τῆς ἐν Καπερναοὺμ συναγωγῆς, ὀνομαζόμενος Ἰάειρος· καθὼς δὲ ἔφθασεν ἐνώπιόν του, προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας του, καὶ τὸν παρεκάλει ἐπιμόνως καὶ θερμῶς, λέγων ὅτι ἀτὸ κοράσιόν μου ἀσθενεῖ καὶ εὑρίσκεται εἰς τὰ τελευταῖά του, ἔτρεξα δὲ πρὸς σὲ διὰ νὰ ἔλθῃς καὶ μὲ τὴν ἐπίθεσιν τῶν χειρῶν σου εὕρῃ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ζωήν». Εἰσήκουσε δὲ τὴν παράκλησιν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπῆγε μαζὶ μὲ τὸν Ἰάειρον πρὸς τὸν οἶκόν του, ὅπου κατέκειτο τὸ βαρέως ἀσθενοῦν κοράσιον· καὶ τὸν ἠκολούθει εἰς τὸν δρόμον ὄχλος πολύς, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ μὴ τὸν χάσῃ ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ συγχρόνως ἐρλέγετο ἀπὸ τὴν περιέργειαν νὰ ἴδῃ τί ἔμελλε νὰ συμβῇ μὲ τὴν ἀσθενῆ. Καὶ ἦτο τόσος ὁ συνωστισμός, ὥστε οἱ πλησίον του, συνωθούμενοι, ἔπιπτον ἐπάνω του καὶ τὸν συνεπίεζον καὶ αὐτοί.

Κείμενον.

«Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη δώδεκα, καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ ὅτι ἐὰν ἅψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ, σωθήσομαι. Καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. Καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγε· τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων; Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις τίς μου ἥψατο; Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. Ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὅ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἦλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ: θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου». (25—34).

Συντομος ἑρμηνεία.

Καὶ μία γυνή, ἡ ὁποία ὑπέφερεν ἀπὸ αἱμόρροιαν, ἔτη δώδεκα, πολλὰ δὲ εἶχε πάθει ἀπὸ πολλοὺς ἰατροὺς καὶ ἐξώδευσεν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά της, χωρὶς διόλου νὰ καλυτερεύσῃ, μᾶλλον δὲ καὶ ἐχειροτέρευσεν, ἀκούσασα τώρα

ὅσα διηγοῦντο διὰ τὴν θαυματουργικὴν δύναμιν τοῦ Ἰησοῦ τὴν θεραπεύουσαν πᾶσαν ἀσθένειαν, διωλίσθησε μεταξὺ τοῦ ὄχλου καὶ ἐλθοῦσα μὲ μυρίας προσπαθείας ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ ἤγγισε τὸ φόρεμά του· διότι εἶχε τὴν πεποίθησιν καὶ ἔλεγε καθ' ἑαυτήν ὅτι, ἀφοῦ ἔχει τόσην ἁγιωσύνην καὶ δύναμιν, καὶ μόνον ἂν ἐγγίσω τὰ φορέματά του, θὰ γίνω καλὰ καὶ θὰ σωθῶ ἀπὸ τὴν ἀσθένειάν μου. Καὶ πράγματι, ὡς ἐπίστευε καὶ ἔγινεν. Εὐθὺς δηλαδὴ ἐξηράνθη καὶ ἐσταμάτησεν ἡ πηγὴ τοῦ αἵματός της καὶ ἠσθάνθη εἰς τὸ σῶμά της ὅτι εἶχε θεραπευθῆ καὶ ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὴν τυραννίαν τῆς νόσου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, συναισθανθεὶς ἀμέσως καὶ μὲ πλήρη βεβαιότητα ὅτι θεραπευτικὴ δύναμις ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, στρέψας ὀπίσω καὶ παρατηρῶν πρὸς τὸν πλησίον του συμπιεζόμενον ὄχλον ἔλεγε· ποῖός με ἤγγισεν; Ἔλεγε δὲ τοῦτο ὄχι διότι δὲν ἐγνώριζεν, ἀλλὰ διὰ νὰ κάμῃ τὴν γυναῖκα νὰ ὁμολογήσῃ τί εἶχε συμβῆ εἰς αὐτήν, ἐπαινέσῃ δὲ αὐτὲς δημοσίᾳ τὴν πίστιν της πρὸς παραδειγματισμὸν καὶ πνευματικὴν ὠφέλειαν τῶν ἄλλων. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταί του· βλέπεις τόσον ὄχλον, ὁ ὁποῖος ἀπὸ παντοῦ σε πιέζει, καὶ λέγεις, ποῖός με ἤγγισεν; Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς ἐξηκολούθει νὰ ρίπτῃ τριγύρω τὰ βλέμματά του, ὡς διὰ νὰ ἴδῃ ποῖος τὸ εἶχε κάμει. Καὶ τότε ἡ γυνή, ἡ ὁποία εἶχεν ἀπομακρυνθῆ ὀλίγον, πλήρης τώρα φόβου καὶ τρόμου, γνωρίζουσα τί εἰς αὐτὴν ἔγινε καὶ ὑποπτεύουσα μὴ τὴν ἐπιπλήξῃ διότι ἠθέλησε νὰ ἐπωφεληθῆ λαθραίως, μετὰ δὲ τὴν ἐρώτησιν δὲν ἔσπευσε νὰ ὁμολογήσῃ ἀμέσως, ἦλθε πλησίον καὶ προσέπεσεν ἱκετευτικὴ καὶ ἐφανέρωσεν ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν· σὺ ἀνήκεις εἰς τὴν πνευματικὴν οἰκογένειαν, τὴν ὁποίαν ἦλθον νὰ ἱδρυσω εἰς τὰς ἀνθρωπίνους κοινωνίας· τὴν σωτηρίαν σου ὀφείλεις εἰς τὴν πρὸς ἐμὲ πίστιν σου· πήγαινε λοιπὸν κόρη μου ἥσυχος πλέον καὶ ἄς εἶσαι ὑγιής διὰ παντὸς καὶ ἀνενόχλητος ἀπὸ τὴν τόσον μακρὰν καὶ τυραννικὴν ἀσθένειάν σου.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΝΑΣΚΕΥΗΣ ΑΝΑΣΚΕΥΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. φύλλου)

Ἐκ τῶν 17 ἐρωτήσεων τοῦ διαμαρτυρομένου κήρυκος αἱ ἐρωτήσεις δευτέρα μέχρι καὶ τῆς ἕκτης συμπεριλαμβανομένης (Ἀπολ. σελ. 11—17) εἰσὶ τοῦ Σβιγγλίου ἐν τῇ πρὸς τὸν Λούθηρον πάλῃ τοῦ δεχομένου τὸ ἐστὶ ἀντὶ τοῦ παριστᾷ (πρακτ. συζητ. ἐν Μαρβουρ. 1530), ἐπίσης τοῦ αὐτοῦ ἐν τῷ ὑποστηρίζειν, τὸν Κάρλσταδτ διισχυριζομένου ὅτι τὸ ἐστὶ δέον νὰ ἑξηγῆται διὰ τῶν φράσεων, *δηλοῖ, παριστᾷ, εἰκονίζει, συμβολίζει* (Subsidium de Eucharistia). Αἱ δὲ δεκάτη καὶ δεκάτη ἕκτη εἰσὶ τοῦ Πασσαίου Ραδβέρτου τοῦ πρώτου ἐπιχειρήσαντος τὴν ἐπιστημονικὴν ἐξέτασιν τῆς θείας Εὐχαριστίας διὰ τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ «De sanguine et corpore Domini». Αἱ δὲ λοιπαὶ εἰσι διαφόρων προσώπων, τοῦ Καλβίνου, τοῦ παραδεχομένου τὴν πνευματικὴν μετάληψιν καὶ τὴν ὑπαρξιν θείας δυνάμεως ἐν τοῖς στοιχείοις τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου ἐναντίον τοῦ Λουθήρου, τοῦ Σβιγγλίου ἐναντίον τοῦ Λουθήρου τοῦ παραδεχομένου τὴν πραγματικὴν παρουσίαν τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου· τοῦ Κάρλσταδτ τοῦ δεχομένου μετεφρυθμισμένον καλβινισμὸν ἐν τῇ πρὸς τὸν Λούθηρον πάλῃ· τοῦ Οἰκολαμπαδίου τοῦ νομικοῦ καὶ θεολόγου τοῦ ὑποστηρίζοντος τὸν Σβιγγλιον δεχόμενον τὴν θείαν Εὐχαριστίαν ὡς ἁπλῆν καὶ εἰκονικὴν τελετὴν ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἔκκιον πάλῃ· τοῦ Φιλίππου Μελάγχθωνος τοῦ κρυπτοκαλβινιστοῦ, ἐν τῇ πρὸς τὸν Μάτθιον Φλάκιον πάλῃ· τοῦ Γεωργίου Καλλίξτου τοῦ καθηγητοῦ ἐν Χέλμσταυδτ τοῦ ἀπορρίπτοντος τὴν περὶ τῆς πανταχοῦ παρουσίας τοῦ Κυρίου διδασκαλίαν τοῦ Λουθήρου· τοῦ Ρουέρου τοῦ καλβινιστοῦ καὶ τοῦ Βεγσχέιδερ τοῦ δεχομένου ἁπλῆν ἀνάμνησιν τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς πνευματικῆς μετ' αὐτοῦ κοινωνίας (Institutiones theologiae christianae)· τοῦ Ρατράμνου μοναχοῦ τοῦ πολεμοῦντος τὸν ἡγούμενον αὐτοῦ Ραδβέρτον κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Καρόλου Φαλακροῦ· τοῦ Ραβάνου Μαύρου καὶ τοῦ Ἐρίγκενα Σκώτου· τοῦ Βερηγγαρίου τοῦ παραδεχομένου μὲν τὴν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ θείᾳ Εὐχαριστίᾳ καὶ τὴν μεταβολὴν ὡς ὁ Λούθηρος, πλὴν οὐχὶ οὐσιαστικῶς (Ἐπιστ. πρὸς τὸν Λανφρ. πρακτ. τῆς α' ἐν Ρώμ. συνόδ. 1050· τῆς β' ἐν Βερκίλλῃ).

Ἐκ τῶν εἰρημένων καταφαίνεται, ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐρωτήσεις ὄχι μόνον εἰσὶ συμπεράσματα μακρᾶς καὶ ἐπιστημονικῆς μελέτης, ἀλλὰ καὶ διαφόρων ἐποχῶν καὶ διαφόρων προσώπων, καὶ διὰ τοῦτο εἶνε ἀπίθανον νὰ εἶνε ἐρωτήσεις ἁπλοῦ ἱεροκήρυκος, εἷος ὁμολογεῖ ὅτι εἶνε ὁ ἀρθρογράφος. Εἶτα παρακατιών, ὁ φίλος μας, ἐξάγει, ἐκ τῆς παραδοχῆς τῆς μετουσιώσεως, συμπεράσματα (Ἀστ. τῆς Ἀνατ. ἀριθ. 719 σελ. 2761 στηλ. β'), ἄνευ καὶ τῆς ἐλαχίστης χρήσεως τῆς Ἁγ. Γραφῆς, καίπερ διακηρύττων, ὅτι ἀντίκεινται εἰς αὐτήν (αὐτόθ. ἀριθ. 719 σελ. 2764 στηλ. α') ἅτινα κατ' αὐτὸν εἶνε παράλογα. Ἐπειδὴ τὰ συμπεράσματα ταῦτα καθ' ἡμᾶς εἶνε ἀναμάσσησις τῶν ἰδίων ἐρωτήσεων ὑπὸ τὸ πρόσχημα συμπεράσματος, ὡς δύναται νὰ παρατηρήσῃ καὶ ὁ ἀναγνώστης ἐκ τῆς συγκρίσεως τούτων (αὐτοθ. ἀρ. 719) σελ. 2764 στηλ. β') πρὸς τὴν ἐμὴν ἀπολογίαν (σελ. 11—13, καὶ 23—28), διὰ τοῦτο τὸν ἀναγνώστην παραπέμπομεν ἐκεῖ, ἔνθα περὶ τῆς ἀνασκευῆς αὐτῶν γίνεται μακρὸς λόγος, ἐπιφυλαττόμενοι νὰ εἴπωμεν καὶ περὶ τῆς λογικῆς θεραπείας ἐν οἰκείῳ τόπῳ, ἔνθα ὁ λόγος ἔσται περὶ τῶν λογικῶν δυσχερειῶν.

Ὁ ἡμέτερος ἐπικριτὴς γνωρίζει ὅτι πολεμῶν τὴν μετουσίωσιν μάτην θὰ ἠγωνίζετο νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῆς ἁγίας Γραφῆς, ὅπου οὐδὲ λέξιν δύναται νὰ εὕρῃ συνηγοροῦσαν περὶ τῆς προτεσταντικῆς πλάνης. Καταφεύγει λοιπὸν εἰς τὴν γνωστοτάτην πλέον καὶ ἀτυχῆ παρερμηνείαν τῆς λέξεως ἐστί, ἥτις δῆθεν ἐν τοῖς χωρίοις «τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου», «τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου», σημαίνει *παριστᾷ, δηλοῖ, συμβολίζει, εἰκονίζει*. Τὴν τοιαύτην μεταφορικὴν ἐξήγησιν στηρίζει εἰς τὴν κατ' αὐτὸν ἐν τῇ ἀραμαϊκῇ γλώσσῃ ἔλλειψιν καὶ διὰ τοῦ ἐστὶ ἐκφορὰν τῶν λέξεων *παρισιᾶν, δηλοῦν, εἰκονίζειν, συμβολίζειν* καὶ *σημαίνειν*, προϋποθέτων ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐλάλει ἀραμαϊστί.

Ἐν πρώτοις ἡ προϋπόθεσις ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐλάλει ἀραμαϊστὶ στερεῖται βάσεως οὖσα μέχρι σήμερον ἁπλῆ ὑπόθεσις μεθ' ὅλα ὅσα εἶπον οἱ παραδεχόμενοι τὴν γνώμην ταύτην· καθ' ὅτι ἀντιθέτως πρὸς αὐτοὺς ὑπάρχουσιν ἕτεροι πλείονες, καὶ δὴ ξένοι, μέγα κῦρος ἔχοντες ἔν τε τῇ θεολογίᾳ καὶ τῇ ἔξω ἐπιστήμῃ, εἰς οὓς πολλὰ ὀφείλει ἡ ἀνθρωπότης ὑποστηρίζοντες ὅτι ὁ Χριστὸς ἐλάλει τὴν τότε παρὰ πᾶσι διαδεδομένην ἑλληνικήν. Πρὸς πίστωσιν τῶν βουλομένων μεταφέρομεν ἐκ τοῦ πονηματίου μας τὰς πηγὰς ἐπιπροσθέτοντες καὶ τὴν γνώμην τοῦ Döllinger τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Παλαιοκαθολικῶν (Hyppolytus und Kallistus Regensburg 1853 σελ. 26—29 Hug μεταφ. Βρυεν. Ἐπταλοφ. τόμ. Δ' σελ. 161—204. Τόμ. Β'. ἔτος Β' σελ. 45—81 Keim Τόμ. Δ' σελ. 161, 116, 143. Λαμαρ. Παρν. Τόμ. Δ' σελ. 477—479. Παπ. Παρν. Τόμ. Δ' σελ. 849. Lesig ἀνατρ. τοῦ ἀνθρ. γεν. Παρν. Τόμ. Δ' σελ. 357. Κωνστ. Οἰκονόμ. Ο'. Ἑρμην. Τόμ. Β' σελ. 576).

Ἀλλ' ὁ φίλος πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς γνώμης αὐτοῦ ποιεῖται καὶ τὸν ἑξῆς συλλογισμὸν ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐπειδὴ παρακηρεῖ ὅτι ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις ὑπάρχουσιν ἀραμαϊσμοὶ ὡς π. χ. Ἀββᾶ, Ἀκελδαμά, Βηθεσδά, Γαββαθά, Γεθσημανή, Γολγοθά, Ἐφφαθά, Ταβιθά, Ταλιθά, Ρακά, Μαρὰν Ἀθά, Ἠλὶ Ἠλὶ λαμὰ σαβαχθανί, ἐκ τούτων συμπεραίνει ὅτι ὁ Χριστὸς ἐλάλει ἀραμαϊστί ('Αστὴρ Ἀνατ. ἀρ. 721 σελ. 2782 στηλ. Β'). Τῇ ἀληθείᾳ ὁ τοιοῦτος τρόπος τοῦ συλλογισμοῦ μᾶς ὀλίβει σφόδρα, εἰς βάρος τοῦ φίλου μας ἀρθρογράφου, ἅτε στερούμενος καὶ τῆς ἐλαχίστης κρίσεως· διότι οὕτω καὶ εἰς Λατῖνος παρατηρῶν ὅτι ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις ὑπάρχουσι πλεῖστοι λατινισμοὶ οἷον Δηνάριον, Κεντυρίων, Κῆνσος, Κοδράντης, Λεγεών, Ξέστης, Πραιτώριον, Σπεκουλάτωρ, Φραγγέλιον, καὶ λατινικαὶ συντάξεις οἷον τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἐσχάτως ἔχειν... ἐξ ἴσου δύναται νὰ διισχυρισθῇ ὅτι ὁ Χριστὸς ἐλάλει λατινιστί· ἂς κρίνῃ ὁ ἀναγνώστης ποῦ ἄγει ὁ τοιοῦτος συλλογισμός. Καθ' ἡμᾶς αἱ τοιαῦται ξενικαὶ λέξεις τὸ πολὺ δύνανται νὰ ὑποδείξωσι τὴν ἐπίδρασιν καὶ τὸν τόπον τῆς συγγραφῆς ἑνὸς ἑκάστου τῶν Εὐαγγελίων. Καὶ ἀντιστρέφοντες τὴν πρότασιν μετὰ βεβαιότητος δυνάμεθα νὰ ὑποστηρίζωμεν, ὅτι αἱ ὀλίγαι αὗται λέξεις ποιοῦσιν ἐξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ κανόνος. Ἂν οἱ ὀλίγοι ἀραμαϊσμοὶ ἐν τῇ Κ. Δ. κατ' ἐπαγωγὴν ἀποδεικνύουσι τὴν γλῶσσαν, ἣν ἐλάλει ὁ Χριστὸς κατὰ τὸν ἀρθρογράφον, πολὺ περισσότερον ἡμεῖς εὑρισκόμεθα ἐν τῇ ἀληθείᾳ διισχυριζόμενοι ὅτι ὁ Χριστὸς ἐλάλει ἑλληνιστί, καθ' ὅτι ὁλόκληρος ἡ Κ. Δ., ἐξαιρέσει ὀλίγων ξενικῶν λέξεων καὶ τούτων μετὰ ἑλληνικῶν χαρακτήρων, μᾶς μετέδωκε τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ.

(ἀκολουθεῖ)

Ἱερομ. ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ
Φοιτητὴς τῆς Θεολογίας

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΚΑΙ ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ
ΥΠΟ ΕΠΟΨΙΝ ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΝ, ΥΓΙΕΙΝΗΝ ΤΕ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΝ

(*Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου*).

Ἐν δὲ τῷ ρς' ψαλμῷ παρακελεύεται ὁ ψαλμῳδὸς εἰς τὴν ἐξομολόγησιν τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ ἐκείνους ὅσοι διὰ τῆς προσευχῆς ἐλυτρώθησαν ὑπὸ Κυρίου ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν καὶ ἐκ ξένων χωρῶν ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰς πατρίδας αὐτῶν, ὅσοι πλανηθέντες ἐν ὄρεσι καὶ ἐρήμοις, ἐν πείνῃ καὶ δίψῃ, καὶ περιελθόντες εἰς κίνδυνον θανάτου ἐπεκαλέσθησαν διὰ τῆς προσευχῆς τὸν Θεὸν καὶ εἰσακουσθέντες ἐσώθησαν καὶ ὡδηγήθησαν εἰς ὁδὸν εὐθεῖαν ἄγουσαν εἰς πόλιν κατοικητήριον· παρακελεύεται εἰς τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ ἐλέους καὶ τῶν θαυμάτων τοῦ Θεοῦ ἐκείνους, ὅσοι πεινῶντες ἐνεπλήσθησαν ἀγαθῶν, ὅσοι καταδικασθέντες εἰς φυλακὰς καὶ δεσμὰ διὰ τὰ κακουργήματα ἢ ἁμαρτήματα αὐτῶν καὶ ἀσθενήσαντες ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον προσευχόμενοι καὶ ἐσώθησαν ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν· παρακελεύεται εἰς τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ ἐλέους καὶ τῶν θαυμάτων τοῦ Κυρίου τοὺς καταβαίνοντας εἰς θάλασσαν ἐν πλοίοις χάριν ἐργασίας ἢ ἐμπορίου. «Αὐτοὶ εἶδον, λέγει, τὰ ἔργα Κυρίου καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἐν τῷ βυθῷ, ἐν καιρῷ τρικυμίας καὶ καταιγίδος ἀναβαίνουσιν ἕως τῶν οὐρανῶν καὶ καταβαίνουσιν ἕως τῶν ἀβύσσων, ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν κακοῖς ἐτήκετο, ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν ὡς ὁ μεθύων, καὶ πᾶσα ἡ σοφία αὐτῶν κατεπόθη, καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον προσευχόμενοι, καὶ εἰσακούσας ὁ Κύριος ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν, καὶ ἐπέταξε τῇ καταιγίδι, καὶ ἔστη εἰς αὔραν, καὶ ἐσίγησαν τὰ κύματα αὐτῆς, καὶ εὐφράνθησαν, ὅτι ἡσύχασαν, καὶ ὡδήγησεν αὐτοὺς ἐπὶ λιμένα θελήματος αὐτοῦ». Δικαιολογεῖ δὲ τὴν μεταβολὴν τῶν ποταμῶν καὶ διεξόδων ὑδάτων καὶ καρποφόρων γαιῶν εἰς ἐρήμους ἕνεκα τῆς κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐταῖς, καὶ τἀνάπαλιν πρὸς βοήθειαν τῶν πτωχῶν καὶ πενήτων. Παρακελεύεται τέλος εἰς τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ Κυρίου καὶ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θαυμασίων αὐτοῦ τοὺς πρὸ Χριστοῦ δικαίους, οἵτινες ἀποθανόντες εἶχον ἐγγίσει μέχρι τῶν πυλῶν τοῦ αἰωνίου θανάτου, ἀλλ' ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν, πρὸς ὃν ἐκέκραξαν, ἔσωσεν αὐτούς. «Ἀπέστειλε τὸν Λόγον αὐτοῦ, καὶ συνέτριψε πύλας χαλκᾶς καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συνέθλασεν, ἀντελάβετο αὐτῶν ἐξ ὁδοῦ ἀνομίας αὐτῶν, καὶ ἰάσατο αὐτοὺς καὶ ἐρρύσατο αὐτοὺς ἐκ τῶν διαφθορῶν αὐτῶν».

Ἐπισφραγίζει δὲ τὴν παρακέλευσιν τῆς ἐξομολογήσεως διὰ τῆς ἐρωτήσεως «Τίς σοφός, καὶ φυλάξει ταῦτα καὶ συνήσουσι τὰ ἐλέη τοῦ Κυρίου»; (Ψαλμ. ρς' 1—31).

Ἐν δὲ τῷ νδ' Ψαλμῷ παρηγορῶν τοὺς ἀπελπιζομένους περὶ τοῦ βιοπορισμοῦ αὐτῶν, εὐαγγελίζεται λέγων·

α'Επίρριψον ἐπὶ Κύριον τὴν μέριμνάν σου, καὶ Αὐτός σε διαθρέψει».

Συχνότερον δὲ διαβεβαιοῖ τοὺς δικαίους, ταπεινοὺς τῷ πνεύματι καὶ φοβουμένους τὸν Κύριον καὶ ἐλπίζοντας ἐπ' αὐτόν, εὐαγγελιζόμενος ὅτι ἅμα τῇ ἐπικλήσει τῆς θείας ἀντιλήψεως, εἰσακουσθήσονται αἱ προσευχαὶ αὐτῶν·

α'Εκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτούς. Ἐγγὺς Κύριος τοῖς συντετριμμένοις τὴν καρδίαν καὶ τοὺς ταπεινοὺς τῷ πνεύματι σώσει». (Ψαλμ. λγ' 15).

α'Ιδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους Αὐτόν, τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ, ῥύσασθαι ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς αὐτῶν καὶ διαθρέψαι αὐτοὺς ἐν λιμῷ». (Ψαλμ. λε' 14).

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν παρόδῳ περὶ τῶν Ψαλμῶν, τοῦ βιβλίου τούτου τῶν προσευχῶν, μεταβῶμεν δὲ εἰς τὸν Τόπον τῆς Προσευχῆς.

Ὁ Τόπος τῆς Προσευχῆς,

Τοπικῶς ἡ Προσευχὴ τελεῖται ἢ κατ' ἰδίαν ἐν παντὶ τόπῳ, ἢ δημοσίᾳ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἐκκλησίαις καὶ συνάξεσιν.

α'.) Ἡ κατ' ἰδίαν Προσευχή. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔργα Αὐτοῦ· ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον. (Ψαλμ. ρβ' 22).

Ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν αἰνετὸν τὸ ὄνομα Κυρίου. (Ψαλμ. ριβ' 3).

Ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου, πρόσευξαι τῷ Πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. (Ματθ. ε' 6).

β'.) Τὸ ἐκκλησιάζεσθαι. Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων, ἐπιποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχή μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου... Μακάριοι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων αἰνέσουσί σε. (Ψαλμ. πγ' 1—6).

Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν. (Ψαλμ. ξζ' 27).

Οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. (Ματθ. ιη' 20).

Κέλευε καὶ παραίνει τῷ λαῷ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐνδελεχίζειν ὄρθρου καὶ ἑσπέρας ἑκάστης ἡμέρας, καὶ μὴ ἀπολείπεσθαι τὸ σύνολον ἀλλὰ συνέρχεσθαι διηνεκῶς. ('Αποστολ. Διαταγ. βιβλ. β' 58).

Ὁ ἐπὶ τρισὶν ἑξῆς Κυριακαῖς, ἀνάγκης δίχα βαρυτάτης, τῆς ἐκκλησίας ἀπολιμπανόμενος, κληρικὸς μὲν, καθαιρείσθω· λαϊκὸς δὲ ἀφοριζέσθω. (Κανν. π' τῆς ΣΤ' Οἰκουμ. Συν.).

Τοῦ Κυρίου λέγοντος «Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ» καὶ τοῦ 'Αποστόλου ἐπαινοῦντος τὸν ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα μεμαθηκότα καὶ πάλιν παραγγέλλοντος ἐκτρέφειν τὰ τέκνα ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου, προσευχαὶ μὲν κοιναὶ καὶ παισὶ καὶ πρεσβυτέροις ἔστωσαν αἱ κατὰ τὴν ἡμέραν διατετυπωμέναι. (Βασίλειος ὁ Μέγας)

(ἀκολουθεῖ)

Γ. ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ
Ἰατρὸς καὶ Ἐφέτης

"ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ,,

Ἡ ἐν Ἑλλάδι γενικὴ ἀντιπροσωπεία τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», τοῦ ἑβδομαδιαίου φύλλου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀνετέθη εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς «Ἀναπλάσεως;» κ. Μιχ. Ι. Γαλανίν. Ἡ ἐτησία συνδρομή, ὑπολογιζομένη ἀπὸ Ὀκτωβρίου 1907, ὡρίσθη εἰς δρ. 20, ἐξαιρετικῶς δὲ διὰ τοὺς ἱερεῖς, δημοδιδασκάλους, μαθητὰς καὶ φοιτητὰς εἰς δρ. 12. Ὁ θέλων ἐν Ἑλλάδι νὰ ἐγγραφῇ καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ δημοσιογραφικὸν ὄργανον, μεγίστας παρέχον ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος, ἂς δηλώσῃ πρὸς τὸν κ. Γαλανόν.

Ἡ συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα.

ΒΙΟΙ ΑΓΙΩΝ

Τὸ βιβλιοπωλεῖον «Ἀναπλάσεως» ἐξέδωκε καὶ τὸν Ε' τόμ. τοῦ μηνὸς Μαΐου τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Γαλανοῦ γραφομένων «Βίων Ἁγίων». Παρακαλοῦνται οἱ λαμβάνοντες ἀντίτυπα ὅπως τὸ ταχύτερον ἐξοφλοῦν τὸ μικρὸν τίμημα ἑκάστου τόμου πρὸς διευκόλυνσιν ἐργασίας, ἡ ὁποία προσφέρει ὄχι τυχαίαν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ μας ζήλου καὶ τὴν εὐσεβεστέραν διαμόρφωσιν τοῦ βίου μας.

ΕΥΣΕΒΗΣ ΟΔΟΙΠΟΡΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΤΑΦΟΝ
ΥΠΟ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗ

Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔργον τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Σκαλτσούνη, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς συνοψίζει πᾶσαν τὴν πρὶν ἀπολογητικὴν ἐργασίαν του, ἐμπεριέχει καὶ εἰς ἔξοχον διατύπωσιν τὰς ἁγίας συγκινήσεις τῶν τόπων, ἐν οἷς ἔζησε καὶ ἐμαρτύρησεν ὁ Θεάνθρωπος Σωτὴρ ἡμῶν.

Ἀντίτυπα, ἀντὶ δραχ. 3 ἢ φρ. 3 ἕκαστον, πωλοῦνται ἐν τῷ γραφείῳ τῆς «Ἀνακπλάσεως».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νὰ μὴ μολύνωμεν τὴν σάρκα μας, ὑπὸ Μιχ. Ι. Γαλανοῦ.— Γράμμα τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Δαμιανοῦ πρὸς τὸν κ. Μ. Γαλανόν. — Ἐπαρχιακὸν κήρυγμα «Ἀναπλάσεως», ὑπὸ Παναρ. Χ. Δουληγέρη.— Ὁ γάμος, ὑπὸ ἀρχ. Ἰεζεκιὴλ Βελανιδιώτου.— Ἑρμηνεία εἰς τὸ κατὰ Μᾶρκον ἅγιον Εὐαγγέλιον, ὑπὸ Μ. Γαλανοῦ.— Ἔλεγχος ἀνασκευῆς ἀνασκευῶν ὑπὸ Ἱεροδ. Νεαρ. Ξανθοπούλου φοιτ. Θεολογίας.— Ἡ προσευχὴ καὶ τὰ μυστήρια, ὑπὸ Γ. Εὐγενίδου.— «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια».

Τυπογραφεῖον : ΑΡΙΣΤ. ΔΙΑΛΗΣΜΑ